

Na een recordoogst staat het nieuwe bietenseizoen voor de deur. **Grondbewerkingen in het voorjaar** zijn belangrijk voor het succes van de teelt.

Zaaibed is een bepalende factor

EEN uniform of homogeen bieten-gewas vormt een goed vertrekpunt om ook dit jaar weer een hoge suikeropbrengst te behalen. Een regelmatig gewas wordt bepaald door een serie van opeenvolgende handelingen in na- en voorjaar. Een goed zaaibed maakt zaaien in de vochtige (aangedrukte of bezakte) grond mogelijk. Hierdoor is de opkomst veel minder afhankelijk van regen in de eerste weken na het zaaien.

Zand- en dalgronden

Op zand- en dalgronden wordt in het voorjaar gestart met de bemesting, meestal door het injecteren van drijfmest. Wanneer de grond niet voldoende vlak ligt, door bijvoorbeeld oogstsporen van vorig jaar, kan een voorbewerking met een vastetandcultivator nodig zijn. Soms wordt een onderhoudsbekalking uitgevoerd omdat dit in het najaar niet mogelijk was. Wanneer na de de bekal-

king gekozen wordt om te gaan ploegen, is het aan te bevelen de kalk eerst door de bouwvoor te mengen met een cultivator en daarna te ploegen. Dit voorkomt kalk onder in de bouwvoor en te zure grond in de zaaivoor.

Kort na de bemesting voert men de hoofdgrondbewerking uit. Voor de opbrengst van de suikerbieten maakt het niet uit of deze uitgevoerd wordt met een vastetandcultivator, spitmachine of ploeg, alle in combinatie met rol(len) of vorenpakker(s). Bij deze methoden is een aparte zaaibereiding vaak niet nodig. Wel is het belangrijk dat de grond over de hele werkbreedte voldoende diep wordt losgemaakt en vervolgens egaal en voldoende is aangedrukt door de rollen of vorenpakkers. Hierdoor lopen alle elementen van de zaaimechanie op dezelfde diepte, wat het rooien van de bieten makkelijker maakt.

Mocht de grond erg fijn vallen, dan

zijn maatregelen tegen stuifschade aan te bevelen, bijvoorbeeld het zaaien van een anti-stuifdek gerst.

Klei- en zavelgronden

Op alle zavel- en kleigronden en op leemhoudend zand moet een teler een zaaibereiding uitvoeren. Doel daarvan is het land zo klaar te leggen dat er in een iets aangedrukte, vochtige grond gezaaid kan worden. Dit betekent ongeveer 2 tot 3 centimeter goed verkruidde grond bovenop en een ondergrond die licht is aangedrukt. Het is van groot belang dat het zaaibed vlak en overall even diep en even vast aangedrukt is.

Bij deze zaaibereiding is het een voordeel wanneer het land vlak ligt na de hoofdgrondbewerking. De zaaibereiding kan dan minder diep worden uitgevoerd. Belangrijk is om de zaaibereiding uit te voeren met een trekker op zo breed mogelijke banden of dubbellucht met een zo laag mogelijke spanning. Dit is om insparing door de trekker zoveel mogelijk te beperken. Hierdoor wordt voorkomen dat een ongelijkmatig zaaibed ontstaat. Een ongelijk zaaibed maakt het moeilijker om alle bietenrijen op dezelfde diepte en op vaste, vochtige grond te zaaien. Dit is heel belangrijk voor een egale opkomst.

Kleine, harde kluitjes in de toplaag zijn geen probleem als zaadjes in vochtige grond zijn gezaaid.

FOTO'S: IRS

Ondiepe zaaibedbereiding met zo breed mogelijke banden of dubbellucht met een zo laag mogelijke bandenspanning.

Droog voor berijden

Het is belangrijk dat de grond voldoende droog is om te berijden en het zaaibed gereed te leggen. Voor zowel opbrengst als kosten en regelmaat van het gewas is het goed om de zaaibedbereiding uit te voeren met een minimum aan werkgangen.

Op gronden waar de hoofdgrondbe- werking in het voorjaar is uitgevoerd en waar een zaaibedbereiding wordt uitge- voerd kan vaak een banden-, ringen- of stappenrol tussen de wielen nodig zijn om een egaal aangedrukt zaaibed te krij- gen. Dit geldt minder voor grond die in het najaar is geploegd en gedurende de winter is bezakt. Soms is op deze gron- den over de vorst al een egaliserende grondbewerking uitgevoerd. Als de grond hierdoor vlak is komen te liggen kan men volstaan met één werkgang met een sneleg of zelfs direct beginnen met zaaien.

Zaai in vochtige grond

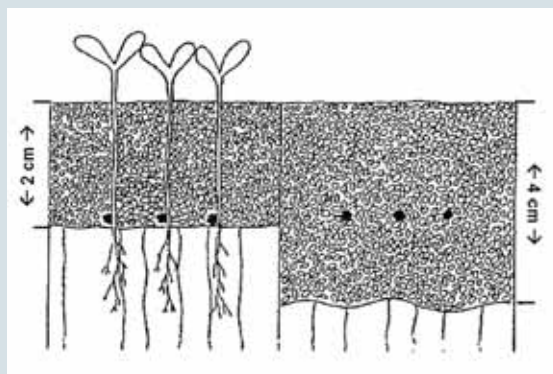
Voor een snelle opkomst is het belangrijk alle zaadjes in de vochtige grond te zaai- en. Dit is makkelijker wanneer het zaaibed egaal van dikte is en vlak ligt. Hier- door is de opkomst onafhankelijk van of er een buitje regen valt in de eerste we- ken na het zaaien (zie foto links).

Zorg dat kieming niet afhankelijk is van neerslag die valt

Een goed zaaibed maakt zaaien in vochtige (aan- gedrukte of bezakte) grond mogelijk (links op de afbeelding). Hierdoor is de opkomst ook bij uit- blijven van regen in de eerste weken na het zaaien goed. Bij een te diep zaaibed waarbij niet in de vochtige grond ge- zaaid wordt (twee opeen- volgende fouten), is de opkomst afhankelijk van neerslag na het zaaien (rechts op de tekening). Blijft het lange tijd droog dan is de opkomst zeer laag en onregelmatig, in

extreme gevallen zelfs 0 procent. Wanneer de zaaidiepte aan het zaaibed was aangepast (die- per zaaien) was het op-

komstpercentage verge- lijkbaar met de linkse situatie geweest, ook bij uitblijven van regen na het zaaien.

De beste zaaidiepte is in de meeste si- tuaties 1,5 tot 3 centimeter. Ligt het zaad dieper dan 3 centimeter, dan is de af- stand die het kiempje moet afleggen te lang en staat het langer bloot aan ziekten en plagen. Ligt het zaad ondieper, dan is er kans op uitdrogen en is er ook meer kans op muizenraat.

Het belangrijkste is dat het zaad op ge- lijke diepte ligt (voor een gelijkmatige opkomst) en dat het zaad contact maakt met de iets aangedrukte, vochtige bouw- voor. Om dat te bereiken is de zaaibedbe- reiding bepalend.

Bram Hanse

